

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Педагогічний факультет

Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти

**Методичні рекомендації до організації
виробничої практики в групах дітей середнього
дошкільного віку**

**для здобувачів III курсу
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності 012 «Дошкільна освіта»**

(денна і заочна форми навчання)

Рекомендовано до друку на засіданні кафедри теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти (протокол №7 від 24 січня 2024 р.)

Рецензенти:

Кирста Наталія Романівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника;

Голей Тарас Борисович – директор ЗДО (ясла-садок) №1 «Калинонька» Департаменту освіти та науки Івано-Франківської міської ради, голова місцевого осередку Асоціації працівників дошкільної освіти (м. Івано-Франківськ).

Борин Г.В., Марчій-Дмитраш Т.М.

Методичні рекомендації до організації виробничої практики в групах дітей середнього дошкільного віку. Івано-Франківськ: Поліграфія «Друкарка», 2024. 32 с.

Схвалено до друку на засіданні Науково-методичної ради педагогічного факультету Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (протокол №4 від 25 січня 2024 р.).

Методичні рекомендації укладено відповідно до освітньої програми та навчального плану підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти III курсу спеціальності 012 «Дошкільна освіта», містять поради для викладачів, керівників-методистів і здобувачів щодо виконання завдань та оформлення звітних матеріалів проходження виробничої практики в групах дітей середнього дошкільного віку.

Видання розраховано на студентів і викладачів закладів вищої освіти, методистів, вихователів, директорів ЗДО.

ЗМІСТ

Пояснювальна	записка
.....	4
Організаційно-методичні засади виробничої практики в групах дітей середнього дошкільного віку.....	5
Зміст виробничої практики в групах дітей середнього дошкільного віку	16
Звітні матеріали з виробничої практики	19
Список використаної літератури.....	21
Додатки	23

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Виробнича практика є невід'ємною складовою системи професійної підготовки педагога. Вона забезпечує фундамент для формування основних педагогічних умінь та навичок майбутніх вихователів. Головною метою практичної підготовки здобувачів освіти є сприяння вихованню професійних якостей і психічних властивостей особистості майбутнього спеціаліста, розвитку в студента інтересу до обраної професії. Під час виробничої практики студенти-практиканти, спираючись на зразки методичних матеріалів та використовуючи настанови методистів, оволодіває основами конструктивно-планувальних, комунікативно-навчальних, організаційних, дослідницьких умінь.

Виробнича практика в групах дітей середнього дошкільного віку відповідно до навчального плану спеціальності 012 «Дошкільна освіта» проводиться у шостому семестрі впродовж 6 тижнів і передбачає закріплення набутих здобувачами вищої освіти теоретичних знань щодо виховання та навчання дітей середнього дошкільного віку під час вивчення навчальних дисциплін. Практика проходить відповідно до Положення про організацію та проведення практики здобувачів вищої освіти у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (https://vvnp.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/128/2018/05/pol_pro.pdf), розробленого на підставі Закону України «Про вищу освіту», Положення про організацію освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/organizatsia-osvitnjogo-protsesu.pdf>).

ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ В ГРУПАХ ДІТЕЙ СЕРЕДЬНОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Здобувачі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти III курсу спеціальності 012 «Дошкільна освіта» проходять виробничу практику в базових закладах дошкільної освіти в групах дітей середнього дошкільного віку відповідно до освітньої програми, навчального плану та вимог наскрізної програми практики.

Мета практики – сформувати у майбутніх вихователів уявлення про особливості роботи з дітьми 4-5 років задля їх розвитку, забезпечити оволодіння практичними вміннями комунікації та діяльності з дітьми середнього дошкільного вікового періоду.

Завдання практики:

- закріпити та поглибити знання студентів про вікові особливості та можливості дітей 4-5 років і особливості роботи з ними;
- формувати у майбутніх вихователів вміння спостерігати, аналізувати своєрідність освітнього процесу в групах дітей середнього дошкільного віку, оцінювати його ефективність;
- вчити помічати зміни в розвитку дитини під впливом педагогічних дій, користуватися різними методиками для виявлення фізичного, розумового, морального, естетичного розвитку дітей;
- формувати у здобувачів дошкільної освіти вміння спілкуватися з дітьми означеного віку, організовувати та проводити основні форми роботи та окремі режимні процеси, спостереження, ігри;

– формувати у майбутніх фахівців дошкільної освіти вміння надавати педагогічну допомогу батькам, діти яких не відвідують заклади освіти.

Під час виробничої практики в групах дітей середнього дошкільного віку майбутні вихователі оволодівають **вміннями та навиками** професійної діяльності, зокрема:

– встановлювати взаємозв'язки між теоретичними положеннями, даними експериментальних досліджень та практичною роботою закладу дошкільної освіти щодо розвитку дітей;

– самостійно спостерігати, аналізувати освітній процес в групах дітей середнього дошкільного віку, визначати актуальні аспекти в роботі вихователя, свого колеги, бачити шляхи оптимізації освітнього процесу з урахуванням результатів діагностики;

– вести записи у щоденнику, оформляти документацію за результатами практики;

– самостійно складати психолого-педагогічну характеристику на дитину середнього дошкільного віку;

– проводити хронометраж самостійної діяльності дітей 4-5 років.

Компетентності, формуванню яких сприяє педагогічна практика:

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку, що передбачає застосування загальних психолого-педагогічних теорій і фахових методик дошкільної освіти та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (КЗ):

КЗ-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

КЗ-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

КЗ-5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

КЗ-6. Здатність до міжособистісної взаємодії.

КЗ-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

КЗ-9. Здатність здійснення безпечної діяльності.

Спеціальні (фахові) компетентності (КС):

КС-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.

КС-2. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).

КС-3. Здатність до розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій у дітей раннього і дошкільного віку.

КС-4. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку первинних уявлень про предметне, природне, соціальне довкілля, властивості і відношення предметів; розвитку самосвідомості («Я» дитини і його місце в довкіллі).

КС-5. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку мовлення як засобу спілкування і взаємодії з однолітками і дорослими.

КС-6. Здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку навичок свідомого дотримання суспільно визнаних морально-етичних норм і правил поведінки.

КС-7. Здатність до національно-патріотичного виховання дітей раннього і дошкільного віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста; інтерес і повага до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів).

КС-8. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку навичок екологічно безпечної поведінки і діяльності в побуті, природі й довкіллі.

КС-9. Здатність до розвитку перцептивних, мнемічних процесів, різних форм мислення та свідомості в дітей раннього і дошкільного віку.

КС-10. Вміння складати індивідуальну програму розвитку та необхідні для навчання дітей з особливими освітніми потребами документи, бути знайомими з універсальним дизайном в освіті та розумним пристосуванням.

КС-11. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку елементарних уявлень про різні види мистецтва і засоби художньої виразності (слово, звуки, фарби тощо) та досвіду самостійної творчої діяльності.

КС-12. Здатність до фізичного розвитку дітей раннього і дошкільного віку, корекції і зміцнення їхнього здоров'я засобами фізичних вправ і рухової активності.

КС-13. Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку.

КС-14. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку навичок здорового способу життя як основи культури здоров'я (валеологічної культури) особистості.

КС-15. Здатність до індивідуального і диференційованого розвитку дітей раннього і дошкільного віку з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей.

КС-16. Здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку толерантного ставлення та поваги до інших, попередження та протидії булінгу.

КС-17. Здатність нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах праці.

КС-18. Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками.

КС-19. Здатність до комунікативної взаємодії з дітьми, батьками, колегами.

КС-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.

Результати проходження практики:

ПР-01. Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку.

ПР-02. Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій.

ПР-03. Розуміти природу і знати вікові особливості дітей з різними рівнями розвитку, особливості розвитку обдарованих дітей, індивідуальні відмінності дітей з особливими освітніми потребами.

ПРН-04 Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку.

ПРН-05 Здійснювати взаємодію в роботі закладу дошкільної освіти, сім'ї та школи. Залучати батьків до організації освітнього процесу з дітьми раннього і дошкільного віку в умовах закладу дошкільної освіти.

ПРН-06 Встановлювати зв'язок між педагогічними впливами та досягнутими дітьми результатами.

ПРН-07 Планувати освітній процес в закладах дошкільної освіти з урахуванням вікових та індивідуальних можливостей дітей раннього і дошкільного віку, дітей з особливими освітніми потребами та складати прогнози щодо його ефективності.

ПРН-8 Вміти складати індивідуальні програми розвитку для дітей з особливими освітніми потребами та необхідні для навчання документи; бути знайомим з універсальним дизайном в освіті та розумним пристосуванням.

ПРН-9 Розуміти історію та закономірності розвитку дошкільної освіти. Аналізувати педагогічні системи минулого та творчо трансформувати їх потенціал у сучасний навчально -виховний простір закладу дошкільної освіти.

ПРН-10 Бути знайомим з програмою раннього втручання, розуміти можливості опори на нього в подальшій роботі з дітьми з особливими освітніми потребами

ПРН-11 Бути знайомим з ознаками булінгу. Вміти використовувати прийоми попередження та протидії йому.

ПРН-12 Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці.

ПРН-13 Здійснювати управління якістю освітнього процесу, керуючись психолого - педагогічними принципами його організації в системі дошкільної освіти та взаємодії з сім'єю.

ПРН-14 Використовувати вміння і навички для збереження та зміцнення психофізичного і соціального здоров'я дітей.

ПРН-15 Визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно - історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етико - естетичні цінності.

ПРН-16 Проектувати педагогічні заходи із залученням фахівців суміжних галузей, батьків, громадських діячів та ін. для реалізації завдань всебічного розвитку дітей.

ПРН-17 Здійснювати суб'єкт - суб'єктну взаємодію і розвивальне міжособистісне педагогічне спілкування з дітьми дошкільного віку та особистісно - і соціально зорієнтоване спілкування з батьками.

ПРН-18 Володіти технологіями організації розвивального предметно - ігрового, природно - екологічного, пізнавального, мовленнєвого середовища в різних групах раннього і дошкільного віку.

ПРН-19 Збирати та аналізувати дані про індивідуальний розвиток дитини.

ПРН-20 Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.

ПРН-21 Розробляти індивідуальні програми соціалізації й адаптації дітей раннього і дошкільного віку.

ПРН-22 Дотримуватись умов безпеки життєдіяльності дітей раннього і дошкільного віку.

База практики: усі типи комунальних та приватних закладів дошкільної освіти (ясла-садок, дитячий садок, центр розвитку дитини, компенсуючого та комбінованого типу).

УМОВИ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ:

1. Основними теоретичними курсами, які готують студентів до цього виду виробничої практики, є «Вступ до спеціальності», «Педагогіка загальна», «Психологія загальна», «Педагогіка дошкільна», «Психологія дитяча», «Основи педагогічної майстерності», «Організація співпраці ЗДО з родинами», «Методика організації ігрової діяльності», «Теорія та методика формування елементарних математичних уявлень», «Теорія та методика фізичного виховання та валеологічної освіти», «Дошкільна лінгводидактика», «Основи образотворчого мистецтва з методикою керівництва зображувальною діяльністю», «Ознайомлення дітей з суспільним довкіллям», «Методика проведення занять з народознавства», «Основи природознавства з методикою», «Дитяча література» та ін.

2. Організація практики розпочинається із настановної конференції, на якій проводиться інструктаж щодо її проведення й оформлення документації.

3. Для проходження практики академічна група студентів розподіляється на підгрупи з 2-4 осіб, які направляються у ЗДО для роботи з однією групою дітей середнього дошкільного віку.

4. Обов'язковою умовою допуску студента до проходження виробничої практики є проходження ним медичного огляду та відповідно оформлення медичної книжки.

5. За кожною групою студентів закріплюються керівник-методист практики від кафедри теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти університету, який пропонує студентам завдання для активного спостереження за освітнім процесом, контролює та аналізує проведення студентами залікових занять та інших видів робіт із дітьми, перевіряє фіксування спостережень у щоденнику. На період практики в кожній підгрупі здобувачів призначається староста, яка веде облік відвідування здобувачів, організовує і координує роботу підгрупи, виконує доручення керівника, методистів, адміністрації та працівників базового освітнього закладу щодо організації та перебігу практики, інформує здобувачів про консультації, семінари.

6. Щоденно студенти повинні знаходитися в ЗДО 6 годин. Відповідно до розкладу режимних процесів у першій половині дня студент-практикант виконує завдання практики з 8:00 до 14:00, у другій половині дня – з 12:00 до 18:00 .

7. Кожного робочого дня робота студента планується за визначеним програмою обов'язковим планом.

8. Студент-практикант веде щоденник педагогічної практики, який перевіряється вихователем (чи вихователем-методистом) кожного дня. У щоденнику відображається робота студента-практиканта відповідно до індивідуального плану, складеного на початку практики. Важливою умовою проходження практики є вивчення студентом-практикантом інструктивних матеріалів щодо безпеки життєдіяльності дітей в умовах ЗДО.

ОБОВ'ЯЗКИ ТА ПРАВА СТУДЕНТА-ПРАКТИКАНТА

Під час проходження практики практикант зобов'язаний:

1. Брати участь у настановчих зборах.
2. Дотримуватись графіку роботи закладу дошкільної освіти (ЗДО).
3. Бути присутнім на практиці кожного дня впродовж 6 годин.

4. Вивчати спеціальну педагогічно-методичну, психологічну літературу щодо проведення практики в групах дітей середнього дошкільного віку.
5. Організовувати і проводити з дітьми заняття, ігри, режимні процеси.
6. Здійснювати планування окремих режимних елементів освітнього процесу; складати конспекти проведення занять, режимних процесів, ігор.
7. Фіксувати у щоденнику (перспективне та календарне планування вихователя на час практики) результати спостереження із власної педагогічної діяльності.
8. Брати участь в групових семінарах, тренінгах, консультаціях, які проводяться в процесі практики.
9. Виконувати всі завдання, які передбачені програмою практики.
10. Своєчасно оформити необхідну документацію практики для звіту (електронний примірник).
11. Проводити самоаналіз рівня практичних вмінь.
12. Вносити свої пропозиції про проведення та організацію практики.

Примітка: у випадку проблем зі здоров'ям чи інших непередбачених обставин студентам-практикантам слід терміново повідомити адміністрацію закладу дошкільної освіти, вихователя, керівника-методиста від ЗВО про причини відсутності. Факультетському керівникові практики подати відповідні документи, які засвідчують достовірність фактів.

Під час проходження виробничої педагогічної практики в ЗДО студент-практикант має право:

- вносити свої пропозиції щодо вдосконалення режимних процесів та освітнього процесу ЗДО;
- користуватись наочними посібниками, навчально-методичним забезпеченням групи та методичного кабінету ЗДО.

Староста групи здобувачів-практикантів:

- веде облік відвідування практики здобувачами;
- повідомляє здобувачам інформацію керівника-методиста про консультації, зустрічі, зміни в розкладі;

- виконує доручення керівника-методиста;
- подає керівнику-методисту інформацію щодо графіку проведення здобувачами навчально-виховних заходів;
- організовує роботу з підготовки та збору методичних матеріалів, засобів навчання до виставки, на звітну конференцію у ЗВО.

Студент, який має академічну заборгованість, до проходження навчальної педагогічної практики в ЗДО не допускається. У разі невиконання студентом-практикантом програми практики з поважних причин, розпорядженням університету дозволяється проходження практики до кінця навчального семестру без відриву від занять в університеті.

ПРАВА Й ОBOB'ЯЗКИ КЕРІВНИКА-МЕТОДИСТА ПРАКТИКИ

Керівник-методист виробничої практики має право:

- постійно відвідувати ЗДО з метою контролю за виконанням студентами-практикантами завдань практики;
- перевіряти ведення поточної документації (щоденника практики, планування режимних процесів групи та освітнього процесу ЗДО);
- ознайомитися з нормативно-правовою документацією ЗДО і навчально-методичними посібниками групи дітей середнього віку;
- вести облік відвідування студентами-практикантами ЗДО, за яким вони закріплені;
- вказувати на недоліки, давати методичні рекомендації та висловлювати побажання щодо освітньої діяльності практиканта в ЗДО;
- аналізувати й оцінювати залікові форми роботи, проведені студентами-практикантами;
- брати участь у роботі комісії при підведенні підсумків виробничої практики та вносити пропозиції щодо оцінювання результатів роботи студентів-практикантів;

– пропонувати кандидатуру студента для участі у конкурсі на кращого студента-практиканта.

Керівник (вихователь-методист) виробничої практики в ЗДО зобов'язаний:

– створити належні умови для проходження студентами даного виду практики й оформлення всієї необхідної документації;

– надавати консультації та допомагати студентам-практикантам у розв'язанні всіх проблем, які виникають під час проходження виробничої педагогічної практики в ЗДО;

– відвідувати та оцінювати залікові форми роботи, проведені студентами-практикантами;

– консультувати студентів-практикантів у складанні сценаріїв свят чи розваг;

– контролювати ставлення практикантів до завдань практики та їх виконання;

– перевіряти всі види робіт, передбачені програмою виробничої педагогічної практики в ЗДО.

ЗМІСТ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ В ГРУПАХ ДІТЕЙ СЕРЕДНЬОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Під час виробничої практики в групах дітей середнього дошкільного віку в ЗДО здобувачі III курсу ознайомлюються зі змістом роботи закладу, вихователя-методиста, старшого вихователя, спрямованого на створення умов для розвитку дітей 4-5 років, а також з формами контролю, діагностикою, веденням документації, роботою з батьками.

Основну частину часу майбутні вихователі проводять у групах дітей середнього дошкільного віку, де спостерігають за особливостями розвитку дітей, аналізують організацію освітнього процесу. Результати спостережень записують у щоденнику для подальшого складання психолого-педагогічної характеристики на дитину. Студенти-практиканти готують та проводять самостійно окремі режимні процеси, ігри та заняття з дітьми 4-5 років; виготовляють наочність для занять, ігор і повсякденного життя; приймають участь у методичній роботі ЗДО та роботі з батьками.

Зміст виробничої практики орієнтовно розподіляється таким чином:

1-й тиждень – спостереження і аналіз освітньої роботи в групах дітей середнього дошкільного віку.

2-й–3-й тижні – самостійна робота здобувачів-практикантів на посаді вихователя, спостереження і аналіз педагогічного процесу, проведення залікових занять та інших видів робіт, передбачених програмою практики.

4-й-5-й тижні – спостереження і аналіз педагогічного процесу, проведення залікових занять та інших видів робіт.

6-й тиждень – проведення залікових занять, оздоровчо-профілактичних заходів; підготовка звітної документації; участь у педагогічній раді, присвяченій обговоренню підсумків педпрактики.

Календарний розподіл завдань практики:

I тиждень

1. Ознайомлення з освітнім процесом ЗДО, зустріч із завідувачем, методистом, закріплення студентів-практикантів за вихователями груп.
2. Ознайомлення з перспективним і календарним планом вихователя групи дітей середнього дошкільного віку.
3. Спостереження за освітнім процесом (заняття, режимні процеси, свята, розваги, ігри).
4. Спостереження за всебічним розвитком дітей у молодшій групі.
5. Ведення щоденника практики.

II-III тижні

1. Спостереження за однією дитиною групи з метою написання психолого-педагогічної характеристики.
2. Укладання картотеки методичної літератури для проведення занять, ігор з дітьми.
3. Підготовка до занять та їх проведення з фахових методик, написання конспектів, виготовлення наочності.
4. Проведення пробних режимних процесів, ігор.
5. Ведення щоденника практики.

IV-V тижні

1. Проведення консультацій з вихователями, методистом щодо організації залікових занять, ігор, окремих режимних моментів.
2. Проведення залікових занять, окремих режимних процесів, ігор.

3. Відвідування та обговорення студентами-практикантами залікових занять та режимних процесів.

4. Проведення консультацій з вихователями щодо оформлення конспектів проведених занять, ігор, окремих режимних процесів.

5. Написання психолого-педагогічної характеристики на дитину.

6. Укладання документації.

7. Ведення щоденника практики.

VI тиждень

1. Проведення консультацій з методистом щодо організації залікових занять, ігор, окремих режимних процесів в умовах воєнного стану.

2. Обговорення студентами-практикантами залікових занять та режимних процесів в ЗДО.

3. Проведення консультацій з вихователями щодо оформлення конспектів проведених занять, ігор, окремих режимних процесів.

4. Участь у проведенні підсумків виробничої практики на педагогічній раді в ЗДО. Написання звіту про проходження практики.

5. Оформлення е-документації.

6. Написання звіту про проходження практики.

Організація практики впродовж дня:

спостереження за дітьми 1-1,5 год.;

робота з дітьми в парі з вихователем 4-5 год;

вивчення документації 1-1,5 год.

ЗВІТНІ МАТЕРІАЛИ З ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

Після завершення практики студент у встановлений термін здає на кафедру відповідну документацію (див. Дод. А):

1. Щоденник педагогічних спостережень.
2. Психолого-педагогічну характеристику на дитину.
3. Звіт про виробничу практику в групах дітей середнього дошкільного віку.
4. 4 конспекти залікових занять з дітьми середнього дошкільного віку з протоколами обговорення (з фахових методик: теорія і методика формування елементарних математичних уявлень, дошкільна лінгводидактика, методика ознайомлення дітей з природою, методика керівництва зображувальною діяльністю дітей, методика проведення занять з народознавства, теорія та методика фізичного виховання та валеологічної освіти та ін.), міні-відео, яке презентує методику вивчення нового матеріалу - 3-5 хв.
5. Конспект проведення режимного процесу в ЗДО з дітьми середнього дошкільного віку (I і II половина дня).
6. Конспект свята-розваги з дітьми 4-5 років.
7. Картотеку методичної літератури з фахових методик.
8. Конспект проведення гри (рухливої, гри-драматизації, дидактичної та ін.).
9. Характеристика на здобувача з оцінкою (відмінно, добре, задовільно), завірена методистом, керівником закладу, печаткою закладу.

Щоденник виробничої практики є контрольним документом, за яким керівники практики аналізують хід виробничої практики здобувача-практиканта. У ньому здобувач фіксує спостереження за педагогічною діяльністю вихователя, планування освітньої роботи з дітьми. Педагогічний щоденник заповнюється щодня, завжди знаходиться в здобувача й перевіряється впродовж усієї практики. Зразок оформлення щоденника виробничої практики представлено у Дод. Б.

Звіт здобувача про проходження виробничої практики передбачає відображення діяльності здобувача під час практики, його вражень, характеристика труднощів, з якими зустрівся здобувач. Звіт складається кожним здобувачем-практикантом індивідуально (див. Дод. Е).

Розгорнутий конспект проведення режимного процесу передбачає складання плану-конспекту проведення одного з режимних моментів у ЗДО (прийом дітей, огляд, ігри, ранкова гімнастика; підготовка до сніданку, сніданок; ігри та дитячі види діяльності; безпосередня освітня діяльність; підготовка до прогулянки, прогулянка; повернення з прогулянки, підготовка до обіду і обід; підготовка до сну, денний сон; підйом після сну, водні процедури, що гартують; ігри, самостійна діяльність дітей; підготовка до вечери, вечеря; ігри, прогулянка).

Розгорнутий конспект проведення гри (рухливої, гри-драматизації, дидактичної та ін.) з роздатковим матеріалом. У конспекті необхідно вказати: *Завдання: 1) удосконалювати, закріплювати ... 2) розвивати ... 3) виховувати...*

Дидактичний матеріал або обладнання: ...

Організаційно-методичні вказівки:

Характеристика на здобувачів, які проходили виробничу практику, складається директором ЗДО на кожного здобувача окремо. Характеристика повинна мати підпис і печатку директора ЗДО.

ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

Після завершення практики здобувач обробляє зібрані матеріали і складає звіт, у якому подає аналіз всіх напрямів власної роботи під час практики, характеризує повноту виконання завдань, труднощі, з якими стикався, вказує на досягнення та нереалізовані ідеї, визначає причини недоліків та упущень, намічає основні шляхи самовдосконалення.

Підсумковий контроль здійснюється після завершення виконання завдань і змісту виробничої практики в групах дітей середнього дошкільного віку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Базовий компонент дошкільної освіти України (Державний стандарт дошкільної освіти) нова редакція: URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf
2. Білан О. І. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля» / О. І. Білан; за заг. ред. О. В. Низковської. Тернопіль : Мандрівець, 2017. 256 с.
3. Гавриш Н. Впроваджуємо Базовий компонент дошкільної освіти (нова редакція). *Дошкільне виховання*. 2021. № 3. С. 3 – 8.
4. Дитина : Освітня програма для дітей від двох до семи років / наук. кер. проекту: В. О. Огнев'юк ; авт. кол. Г. В. Беленька, О. Л. Богініч, Н. І. Богданець-Білокаленко [та ін.]; наук. ред.. Г. В. Беленька, М. А. Машовець ; Мін. осв. і науки України, Київ. ун-т ім. Б. Грінченка. Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2016. 304 с.
5. Дошкільна освіта. Наскрізна програма практик: навчальні матеріали, методичні рекомендації, схеми занять. Навчально-методичний посібник (для спеціальності 012 Дошкільна освіта) / Розробники: Котелянець Н. В., Горська О. О., Мартін А. М., Демченко Ю. М., Нікітіна О. О., Кіндей Л. Г., Жигора І. В., Вдовенко В. В., Радул О. С., Цуканова Н. М., Баранюк І. Г., Шарапова Т. А., Міненко О. О. / Упорядники: О. О.

- Нікітіна, О. О. Горська. ЦДПУ імені Володимира Винниченка. Дніпро : Середняк Т. К., 2021. 192 с.
6. Ігротека вихователя ДНЗ. Система розвивальних ігор для дітей 4-5-ти років. Середня група: посібник. Харків. 2017. 144 с.
  7. Зайцева Т., Юрчик Н. Діяльність дошкільного навчального закладу в режимі інноваційного розвитку: посібник на допомогу працівникам дошкільних навчальних закладів. Тернопіль : Мандрівець, 2014. 328 с.
  8. Кирста Н. Р., Матішак М.В. Методичні рекомендації до організації виробничої практики у закладах дошкільної освіти для здобувачів IV курсу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (денна і заочна форми навчання). Івано-Франківськ, 2019. 32 с.
  9. Кирста Н. Р., Скоморовська І. А. Методичні рекомендації до організації навчальної практики у закладах дошкільної освіти для здобувачів II курсу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (денна і заочна форми навчання). Івано-Франківськ, 2019. 18 с.
  10. Концепція освіти дітей раннього та дошкільного віку / Національна академія педагогічних наук України. Київ : ФОП Ференець В.Б., 2020. 44 с.
  11. Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. URL: <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/organizatsia-osvitnjogo-protsesu.pdf>
  12. Положення про організацію та проведення практики у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. URL: https://vvnp.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/128/2018/05/pol_pro.pdf
  13. Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-93>

14. Я у Світі. Програма розвитку дитини дошкільного віку від народження до шести років / наук. кер. О. Л. Кононко. Київ : ТОВ «МЦФЕР-Україна», 2019. 460 с.

ДОДАТКИ

Додаток А

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА
ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра теорії та методики
дошкільної і спеціальної освіти

ДОКУМЕНТАЦІЯ

ПРО ПРОХОДЖЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ
здобувача (ки) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

III курсу

групи ДО - _____

СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ДОШКІЛЬНА ОСВІТА»

(прізвище ім'я по батькові)

База практики:

Термін проходження практики:

Керівник-методист:

м. Івано-Франківськ, 20_ рік

ЩОДЕННИК
ВИРОБНИЧНОЇ ПРАКТИКИ
ЗДОБУВАЧА (КИ)
III КУРСУ, ГРУПИ ДО-____
СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ДОШКІЛЬНА ОСВІТА»

(прізвище ім'я по батькові)

СТОРИНКА №2

1. Дані про базу практики:

- ЗДО – №, назва;
- група – №, назва;
- адреса ЗДО;
- контактний телефон;
- кількість груп;
- кількість дітей у групі;
- директор;
- вихователь-методист;
- вихователі;
- помічник вихователя.

СТОРИНКА №3 Список дітей групи

СТОРИНКА №4 Режим дня

СТОРИНКА №5 Розклад занять

СТОРИНКА №6 Комплекс вправ ранкової гімнастики

СТОРИНКА №7 Комплекс гігієнічної гімнастики

СТОРИНКА №8 Робота з батьками

СТОРИНКА №9 Ігрова діяльність:

- рухливі ігри;
- дидактичні ігри;
- сюжетно-рольові ігри;
- народні ігри.

СТОРИНКА №10 Сітка занять на місяць

СТОРИНКА №11 Календарно-тематичне планування

СТОРИНКА №12 Зміст спостереження, примітка

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

ДИРЕКТОР ЗДО: _____

ДО ЗАНЯТТЯ ДОПУСКАЮ:

ВИХОВАТЕЛЬ: _____

ВИХОВАТЕЛЬ-МЕТОДИСТ

ЗДО: _____

**КОНСПЕКТ
ПРОВЕДЕННЯ ЗАЛІКОВОГО ЗАНЯТТЯ**

3

в _____ групі ЗДО № _____ « _____ »

здобувача (ки) III курсу

спеціальності «ДОШКІЛЬНА ОСВІТА»

(прізвище ім'я по батькові)

ОЦІНКА: _____

ВИХОВАТЕЛЬ: _____

ВИХОВАТЕЛЬ-МЕТОДИСТ ЗДО:

_____

ПРОТОКОЛ
ОБГОВОРЕННЯ ЗАЛІКОВОГО ЗАНЯТТЯ
з методики _____
ЗДОБУВАЧА (КИ)
ІІІ КУРСУ, ГРУПИ ДО-___
СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ДОШКІЛЬНА ОСВІТА»
_____
(прізвище ім'я по батькові)

Від _____
(число, місяць, рік)

ПРИСУТНІ:

ВИХОВАТЕЛЬ:

ВИХОВАТЕЛЬ-МЕТОДИСТ ЗДО:

КЕРІВНИК-МЕТОДИСТ:

ПОРЯДОК ДНЯ:

Обговорення залікового заняття

з методики _____

в групі дітей _____ року життя ЗДО № _____ « _____ »

СЛУХАЛИ:

а) самокритичний аналіз заняття студентом-практикантом;

б) висловилися:

в) оцінка заняття вихователем-методистом ЗДО:

ПІДПИСИ:

Вихователь-методист ЗДО

Секретар

_____
_____

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

ДИРЕКТОР ЗДО: _____

ДО ЗАНЯТТЯ ДОПУСКАЮ:

ВИХОВАТЕЛЬ: _____

ВИХОВАТЕЛЬ-МЕТОДИСТ

ЗДО: _____

КОНСПЕКТ

ПРОВЕДЕННЯ РЕЖИМНОГО ПРОЦЕСУ
(РУХЛИВОЇ ГРИ, ДИДАКТИЧНОЇ ГРИ ...)

В ГРУПІ ЗДО « _____ »

ЗДОБУВАЧА (КИ)

ІІІ КУРСУ, ГРУПИ ДО- _____

СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ДОШКІЛЬНА ОСВІТА»

(прізвище ім'я по батькові)

ЗВІТ
ПРО ПРОХОДЖЕННЯ
ВИРОБНИЧНОЇ ПРАКТИКИ
ЗДОБУВАЧА (КИ)
III КУРСУ, ГРУПИ ДО-____
СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ДОШКІЛЬНА ОСВІТА»

(прізвище ім'я по батькові)

1. Місце проходження практики (село, місто, заклад освіти, група дітей).
2. Яку освітню роботу проводили з дітьми групи (заняття проводила згідно плану).
3. Яка конкретна допомога з боку практиканта надавалася вихователям ЗДО.
4. Робота з батьками.
5. Участь в педагогічній і методичній нарадах.
6. З якими труднощами зіткнулися під час проходження практики.
7. Загальне враження про педагогічну практику. Що цінного почерпнули впродовж практики.
8. Побаження щодо подальшої організації практики і рекомендації щодо проходження практики в ЗДО.

Дата:

Підпис:

Звіт затверджує вихователь і директор ЗДО